

Leczenie narkomanów w świetle prawa

Niestety, nie wszystkie osoby uzależnione od narkotyków zgadzają się na terapię odwykową. W jakich wypadkach można zastosować leczenie przymusowe? Jakiego kroki należy podjąć, by uzależniony został poddany terapii?

Wszystko zależy od tego, ile narkoman ma lat. Inne są bowiem metody kierowania na leczenie uzależnionego od środków odurzających w przypadku, gdy jest nieletni, a inne, gdy skończył 18 lat, a więc jest dorosły. Inne też otwierają się możliwości przymusowego leczenia, kiedy zażywający narkotyki popadł w konflikt z prawem.

SKIEROWANIE NA TERAPIĘ

Aby skierować na terapię osobę uzależnioną od środków odurzających i psychotropowych, możemy wykorzystać ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii i kodeks cywilny, ale także ustawę o ochronie zdrowia psychicznego.

Nieletni. Osobę, która jeszcze nie ukończyła 18 lat, można skierować na przymusową terapię, jeśli tak zadecyduje sąd rodzinny. Nie uczyni jednak tego sam z siebie. Z wnioskiem musi wystąpić ktoś ze ściśle określonego kręgu osób. I tak może to być krewny w linii prostej, a więc rodzice lub jedno z nich albo dziadkowie bądź pradiadkowie. Może to także uczynić ktoś z rodzeństwa (pełnoletni) lub faktyczny opiekun.

W orzeczeniu o przymusowym leczeniu nie określa się z góry czasu przebywania w ośrodku odwykowym, ponieważ nie wiadomo, jak długo będzie potrzebne leczenie i rehabilitacja. Czas ten nie może być jednak dłuższy niż dwa lata. Jeżeli osoba skierowana na leczenie w czasie pobytu w ośrodku ukończy 18 lat, sąd może przedłużyć taki pobyt. Jednak nie może to trwać dłużej niż ustawowo przewidziane dwa lata - i to łącznie, czyli przed i po osiągnięciu 18 lat.

Dorośli. Jeżeli osoba uzależniona skończyła 18 lat i nie chce się poddać leczeniu, można ją ubezwłasnowolnić. Można to zrobić wtedy, gdy narkoman nie jest w stanie kierować własnym postępowaniem z powodu uzależnienia. Jest to krok drastyczny i trudno się na to zdobyć, ale czasem to jedyna szansa, by uratować jego zdrowie lub wręcz życie. Do wniosku o ubezwłasnowolnienie trzeba dołączyć zaświadczenie z poradni leczenia uzależnień oraz świadectwo lekarskie od lekarza psychiatry, który zaopiniuje, w jakim stanie psychicznym jest uzależniony.

Posiłkować się można nie tylko ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, ale także ustawą o ochronie zdrowia psychicznego, np. wtedy, kiedy narkoman wykazuje objawy zaburzeń psychicznych, a jego zachowanie zagraża bezpośrednio jego własnemu życiu (np. podejmuje próby samobójcze) albo zagraża życiu bądź zdrowiu innych osób (np. bije rodziców). Nawet jeśli nie ma pewności, że jest chory psychicznie, a tylko wykazuje objawy zaburzeń psychicznych.

W PRZYPADKU KONFLIKTU Z PRAWEM

Jeżeli narkoman popadł w konflikt z prawem (np. został złapany podczas włamania do apteki i kradzieży środków odurzających) i odbywa lub ma odbywać karę pozbawienia wolności, możliwości wysłania go na przymusowe leczenie jest sporo.

- 1. Posiadanie nawet małej ilości narkotyków, np. grama marihuany-** pozbawienie wolności do lat 3
- 2. Posiadanie większej ilości narkotyków-** pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat
- 3. Wytwarzanie środków odurzających, substancji psychotropowych lub przetwarzanie słomy makowej-** pozbawienie wolności do lat 3
- 4. Wyrób, przechowywanie lub posiadanie przyrządów służących do wytwarzania narkotyków-** grzywna, ograniczenie wolności lub pozbawienie wolności do lat 2
- 5. Przemysł do Polski narkotyków lub ich transfer-** grzywna i pozbawienie wolności do 5 lat
- 6. Przemysł prekursorów, czyli substancji, z których można uzyskać narkotyki-** grzywna i pozbawienie

wolności do lat 5

7. Handel narkotykami- grzywna i pozbawienie wolności od 6 miesięcy do 8 lat (przy znacznych ilościach - do lat 10)

8. Przygotowanie do wprowadzenia narkotyków do obrotu- grzywna, ograniczenie lub pozbawienie wolności do 2 lat

9. Nakłanianie do zażycia narkotyków, ułatwianie tego lub udzielenie- pozbawienie wolności do lat 3 (jeśli ofiarą jest nieletni- od 6 miesięcy do 8 lat)

10. Nakłanianie do zażycia narkotyków w celu zarobkowym- pozbawienie wolności od 1 roku do 10 lat (w przypadku nakłaniania małoletniego - nie krócej niż 3 lata)

11. Niezawiadomienie przez kierownika lokalu gastronomiczno- rozrywkowego o handlu narkotykami w lokalu- grzywna, ograniczenie wolności lub pozbawienie wolności do 2 lat

12. Uprawa maku (z wyjątkiem niskomorfinowego), konopi (z wyjątkiem włóknistych) lub krzewów koki- pozbawienie wolności do 3 lat (jeśli uprawy mogą dostarczyć znacznej ilości narkotyków: od 6 mies. do 8 lat)

13. Zbiór mleczka makowego, słomy makowej, opium, liści koki- pozbawienie wolności do 3 lat

14. Kradzież narkotyków- pozbawienie wolności: 3 mies.-5 lat